Geldrop-Mierlo

Raadsvoorstel

Onderwerp
Kaders voor de meerjarenbegroting 2025-2028 en strategie 2025-2028

Beslispunten
1. De kaders voor de meerjarenbegroting 2025-2028 vast te stellen;
2. De strategie 2025-2028 (exclusief doelen) vast te stellen.

Inleiding
Sinds twee jaar is onze kadernota vervangen door de combinatie van een strategie en de kaders voor de meerjarenbegroting. Van beide ligt de editie 2025-2028 aan u voor ter vaststelling.

De kaders voor de meerjarenbegroting zijn dit jaar extra belangrijk, gezien de precaire financiële situatie waar we in zitten. Het doorvoeren van ombuigingsmaatregelen gaat om belangrijke politieke keuzes vragen. Met het vaststellen van deze kaders geeft u een scherpe opdracht aan het college voor de verkenning van alle ombuigingsopties. Op 10 september 2024 is in afstemming met de auditcommissie een extra raadsvergadering gepland waarin de verschillende ombuigingsopties naar voren komen en waarin het college aan u een voorstel voorlegt. Hierdoor kunnen de keuzes van de raad nog worden verwerkt in de meerjarenbegroting 2025-2028.

In de begroting 2024-2027 werd nog een positief resultaat verwacht. Inmiddels blijkt dat 2024 zal worden afgesloten met een negatief resultaat. In de bijlage 'Ontstaan financiële situatie' is ter informatie het ontstaan van de situatie uitgebreider toegelicht.

De strategie is een stap verder ontwikkeld, zodat deze duidelijker als koersdocument kan functioneren.

Wat willen we bereiken
Met de kaders voor de meerjarenbegroting is de raad aan de voorkant van het opstellen van de begroting in positie om richting te geven. De strategie zorgt voor een heldere koers van de gemeente Geldrop-Mierlo, wat bijdraagt aan transparantie, focus en samenhang.

Argumenten
1.1 Kaders voor het opstellen van de begroting
De kaders voor de meerjarenbegroting 2025-2028 geven het vertrekpunt voor het bepalen van de benodigde ombuigingsmaatregelen en het opstellen van de begroting. In de bijlage 'kaders meerjarenbegroting 2025-2028' zijn zowel de reguliere financieel-technische kaders beschreven als de aanvullende Kaders.

Beknopte weergave van aanvullende kaders.
- Het laatste jaar van de meerjarenbegroting 2025-2028 dient financieel structureel sluitend te zijn.
- De minimale stand van de algemene reserve van 10% van de algemene uitkering wordt tijdelijk losgelaten, waarbij in alle jaren de weerstandsratio van minimaal 1 dient te zijn.
- Indexering vindt plaats conform Centraal Economisch Plan 2024
- Bij het sluitend maken van de begroting maken we gebruik van alle mogelijke ombuigingsvoorstellen

2.1 De strategie geeft duidelijker en breder richting

Met de strategie wordt concreter gemaakt wat we als gemeente doen om bij te dragen aan de opgaven die er in Geldrop-Mierlo en in de regio zijn. Die opgaven zijn benoemd in de visie (die op dit moment bestaat uit de visie Geldrop-Mierlo 2040, de visie 'Persoonlijk, verbonden en dichtbij' en de omgevingsvisie 2040). De strategie vormt zo de brug naar de programma's 'De mens centraal', 'Sterke wijken', 'Vitaal & groen buitengebied' en 'Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo'. *Ter informatie zijn de vastgestelde ambities en opgaven beknopt op een rij gezet in de bijlage 'Ambities en opgaven Geldrop-Mierlo'.*

Ten opzichte van de vorige editie van de strategie is deze editie completer. Zo is brede welvaart explicieter weggezet als het ijkpunt voor wat we doen. Dit sluit aan bij eerdere uitspraken van de raad en bij de intentie om in de Visie Geldrop-Mierlo 2044 (december 2024) brede welvaart eveneens als leidend perspectief te benoemen. Ook is de koers op de diverse thema's beter uitgewerkt en er is een hoofdstuk opgenomen over de lijnwerkzaamheden, anders gezegd het op orde hebben van de basis. Dit doet beter recht aan het belang hiervan, aangezien inwoners en ondernemers hier het meest mee te maken hebben. Bovendien beslaan de lijnwerkzaamheden het grootste deel van de werkzaamheden van de gemeente. Ook zijn de organisatieopgaven scherper neergezet, als grondslag voor het programma 'Organisatie'.

Kanttekeningen

1.1 Financieel meerjarenperspectief nog onvolledig

In het meerjarenperspectief zijn nog niet alle ontwikkelingen verwerkt. Denk hierbij aan de meicirculaire 2024, indexatie van bijvoorbeeld personeelsbudgetten i.v.m. nieuwe CAO's en het bijstellen van de budgetten van de gemeenschappelijke regelingen waar wij aan deelnemen. Hiervoor is op dit moment een PM post opgenomen. Deze ontwikkelingen zijn circa augustus 2024 bekend en kunnen nog een groot effect hebben op het uiteindelijke resultaat.

2.1 Doelen vaststellen bij begroting

Normaliter worden tegelijk met de strategie ook de geactualiseerde doelen vastgesteld. In het proces naar de begroting zal blijken welke ombuigingen moeten worden doorgevoerd en hoe dit ingrijpt op de doelen die we kunnen stellen. Daarom worden de doelen tegelijk met de begroting ter vaststelling aan u voorgelegd. Bij de strategie was ook een bijlage beoogd waarin alle focuspunten binnen de lijnwerkzaamheden zouden zijn benoemd. Ook hier kunnen de ombuigingen op ingrijpen. Deze focuspunten komen eveneens bij de meerjarenbegroting 2025-2028 aan bod.

Wat gaan we daarvoor doen

De mogelijkheden voor ombuigingen worden verkend en op basis daarvan wordt op 10 september een voorstel aan de raad voorgelegd. Vervolgens kunnen de gekozen ombuigingen worden verwerkt in de meerjarenbegroting 2025-2028.

Wat mag het kosten

Er zijn aan het vaststellen van de strategie en de uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2025-2028 geen financiële consequenties verbonden.

Hoe verhoudt dit voorstel zich tot de visie en strategie

In de strategie is zichtbaar hoe de ambities en opgaven vanuit de visie zijn vertaald naar een koers op thema's. Daarmee draagt de strategie bij aan de beoogde focus en samenhang.

Bijlagen:

- Uitgangspunten meerjarenbegroting 2025-2028 (ter vaststelling)
- Strategie 2025-2028 (ter vaststelling)
- Toelichting ontstaan financiële precaire situatie (ter informatie)
- Ambities en opgaven Geldrop-Mierlo (ter informatie)

Geldrop, 4 juni 2024

N.J.H. Scheltens
secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester